

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Comisia pentru constituționalitate

NR. LXVIII/534/24.02.2026

Către

Biroul permanent al Senatului,

În temeiul prevederilor art. 35 alin. (1) lit. e) a doua liniuță din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia pentru constituționalitate, prin adresa nr. B13 din 9 februarie 2026, a fost sesizată, în vederea stabilirii competenței de dezbatere ca primă Cameră sesizată, cu **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.198/2023 privind învățământul preuniversitar și a Legii nr.199/2023 privind învățământul superior (B13/2026).**

Inițiatorii propunerii legislative sunt: Baș Ana-Marcela - deputat SOS și Ionescu Monica - deputat Neafiliat.

Propunerea legislativă are ca obiect completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii învățământului superior nr. 199/2023, în vederea asigurării transparenței la nivelul unităților de învățământ preuniversitar și al instituțiilor de învățământ superior, prin publicarea unor informații de interes public pe site-ul acestora.

Biroul permanent al Camerei Deputaților, în ședința din 2 februarie 2026, a stabilit că domeniul reglementat de această inițiativă legislativă este de competența decizională a Camerei Deputaților, Senatul fiind prima Cameră sesizată.

Comisia pentru constituționalitate, în ședința din 24 februarie 2026, a luat în dezbatere propunerea legislativă și, **cu unanimitate de voturi**, a constatat că, în raport cu obiectul de reglementare și în conformitate cu **art. 73 alin.(3) lit.n)** din Constituția României, republicată, aceasta face parte din categoria **legilor organice**, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, coroborate cu cele ale art.92 alin.(8) pct.2 din Regulamentul Senatului, republicat, **competența luării în dezbatere a inițiativei legislative, în calitate de Cameră decizională, îi revine Senatului.**

Membrii Comisiei pentru constituționalitate au adoptat această soluție pentru următoarele considerente:

- Consiliul Legislativ, prin avizul nr.1091/29.12.2025, în raport cu obiectul de reglementare, încadrează inițiativa legislativă în categoria legilor ordinare, aceasta intrând sub incidența dispoziției constituționale a art.75 alin.(1) potrivit căreia Senatul este prima Cameră sesizată;

- contrar opiniei Consiliului Legislativ, au reținut că propunerea legislativă nu privește o simplă atribuție cu privire la comunicarea periodică a "informațiilor de interes public privind organizarea, funcționarea și rezultatele academice ale instituției", decizii care se iau prin hotărâri ale senatelor universitare, sau, după caz, la nivelul comisiei de etică universitară etc., ci, dimpotrivă, se referă la însăși **autonomia universitară**, garantată de prevederile art.32 alin.(6) din Legea fundamentală, și care, potrivit art.12 alin.(1) lit.e) din Legea nr.199/2023, se exercită **numai cu condiția asumării răspunderii publice** de către instituțiile de învățământ superior;

- inițiatorii, în Expunerea de motive, susțin că "state precum Estonia, Franța, Irlanda, Lituania sau Marea Britanie au implementat deja sisteme cuprinzătoare ce permit cetățenilor accesul online **la informații despre finanțarea școlilor, infrastructura acestora, calificările profesorilor și rezultatele elevilor**. Alte țări (Belgia și Cipru) au adoptat politici de „transparență implicită”, care publică automat datele școlare în absența unor excepții legale, integrând principiul "open by default" în educație. Aceste câteva exemple arată că direcția europeană este clar orientată spre consolidarea transparenței și accesibilității datelor din educație."

- inițiatorii mai susțin că "proiectul de lege oferă o soluție legislativă clară, distinctă și fezabilă pentru a crește transparența în educație. El stabilește ce informații-cheie trebuie să fie la vedere pe site-urile școlilor și universităților, în ce format și cu ce frecvență, aliniind astfel practicile din România la standardele europene și răspunzând unei cerințe legitime a societății: **școli și universități deschise**, care comunică deschis cu beneficiarii lor";

Aceste implicații legale ce țin de "*asigurarea transparenței deciziilor și rezultatelor astfel încât accesul la date relevante pentru analiza și fundamentarea politicilor publice din educația universitară să fie deschis*":

- pe de o parte, nu pot fi dissociate de autonomia universitară, i.e. de răspunderea publică a instituțiilor de învățământ superior, și, pe cale de consecință, de organizarea generală a învățământului, cu tot ce cuprinde această noțiune (politici publice, organizare, cariera cadrelor didactice etc.), și

- pe de altă parte, reglementează atribuții în sarcina Ministerului Educației și Cercetării care este obligat să stabilească, prin ordin, formatul tehnic și standardele, i.e. se instituie un principiu general aplicabil întregului sistem de învățământ, o obligație legală generală **cu caracter structural** și un mecanism uniform de raportare care nu reprezintă norme de transparență administrativă, nu reglementează doar accesul la informații, ci sunt norme care **restructurează modul de funcționare al sistemului educațional**;

- în concluzie, nu se poate reține caracterul ordinar al legii în sensul și în raport cu obiectul de reglementare al Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, **Comisia pentru constituționalitate propune Biroului permanent, să transmită Camerei Deputaților, în conformitate cu prevederile art.35 alin.(1) lit.e) a doua liniuță din Regulamentul Senatului, republicat, propunerea legislativă menționată (B13/2026) în vederea luării în dezbateră a acesteia, în calitate de primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Nadia-Cosmina CERVA

Secretar,

Senator Corneliu NEGRU

